

Maluwa Ministries – Bloei in Malawi!

Verslag 2016 - 2017

Geachte lezer,

Het doet Stichting Foundations for Farming Nederland een genoegen u een nieuw verslag te kunnen aanbieden over het Maluwa Ministries project, en vooral de bouw van het trainingscentrum en aanverwante activiteiten. Wie het verslag over 2016 heeft gelezen, zal een deel van dit verslag herkennen: we hebben ervoor gekozen om niet slechts de vorderingen in 2017 te verslaan, maar om de hele ontwikkeling vanaf het begin van het project weer te geven. Hiermee hopen we een compleet beeld te geven, ook voor wie nog niet eerder bij Maluwa Ministries betrokken was.

Over Foundations for Farming

Foundations for Farming is een wereldwijde beweging gericht op duurzame armoedebestrijding via een landbouwmethode die mensen niet afhankelijk maakt van machines, kunstmest, bestrijdingsmiddelen en materiële hulp van buitenaf. Door het onderwijzen van christelijke waarden als trouw, rentmeesterschap en zorg voor de naaste worden mensen geholpen om hun leven diepgaand te veranderen en uit de armoedeval te komen.

De methode is ontwikkeld door een voormalige tabaksboer uit Zimbabwe, Brian Oldreive. Nadat hij tot geloof kwam, stapte hij over van tabak naar voedsel. Het bleek echter heel moeilijk om de boerderij winstgevend te maken, totdat hij begon met het toepassen van principes uit de vrije natuur. Onder het motto: laten we de grond verbouwen zoals de Schepper van alles het heeft ontworpen, is Foundations for Farming een methodiek waarin niet diep geploegd wordt, waarin een beschermende laag van plantaardig materiaal de bodem beschermt, en waarin elke plant dezelfde hoogwaardige zorg krijgt. In de periode van landonteigening in Zimbabwe raakte ook Brian zijn bedrijf kwijt, en sindsdien zet hij zijn kennis in ten bate van arme mensen, die vaak niets anders hebben dan een paar hectare grond.

Het bijzondere van Foundations for Farming is dat het armen echt onafhankelijk maakt van hulp van buitenaf: mensen krijgen weer zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde, en gaan zien dat ze zelf iets kunnen veranderen aan hun omstandigheden. Veel ontwikkelingsprojecten lopen er tegenaan dat er geen duurzame verandering ontstaat: als het project voorbij is, ebt het effect snel weg. En dan is de situatie in feite verslechterd, omdat mensen niet geleerd hebben zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun omstandigheden. Het doel van *Stichting Foundations for Farming Nederland* is het bekend maken van de aanpak van Foundations for Farming, andere organisaties te helpen bij het adopteren en toepassen van de aanpak, en het uitvoeren en ondersteunen van projecten waarin Foundations for Farming wordt toegepast.

Stichting Foundations for Farming Nederland

Over Maluwa Ministries

Maluwa Ministries wordt gerund door Johannes en Marieke Bos die sinds 2007 in Malawi wonen en werken. Sinds 2012 zijn zij werkzaam in een ruraal gebied dat ook de naam Maluwa heeft. Maluwa Ministries past Foundations for Farming toe ten behoeve van voedselzekerheid, en werkt daarnaast aan het opbouwen van bedrijvigheid op hoger niveau, zoals het verwerken van fruit tot jam wat de oogst langer houdbaar maakt en daarmee zorgt voor een beter inkomen.

Inmiddels is er intensief contact opgebouwd met de mensen uit de dorpen in het gebied. Er zijn mensen getraind die Foundations for Farming toepassen, vrouwengroepen draaien maandelijks, kortom er zijn al goede relaties opgebouwd en er zijn veel activiteiten gaande. Om meer mensen te kunnen bereiken en om een duurzame ontwikkeling te waarborgen wordt een trainingscentrum opgezet, waardoor nog meer mensen uit het Maluwa-gebied training kunnen ontvangen. Daarnaast kunnen ook andere mensen en organisaties uit het Zomba-district hier baat bij hebben. Uiteindelijk zal het trainingscentrum worden geëxploiteerd door mensen uit Maluwa zelf.

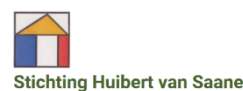
In het verlengde van het trainingscentrum wil Maluwa Ministries ook de bestaande maïsbank uitbreiden om zo de voedselzekerheid te vergroten in het Maluwa-gebied. Bij de maïsbank kunnen mensen maïs kopen voor een aanzienlijk lagere prijs dan de geldende marktprijs in dure periodes. Deze prijs kan in bepaalde periodes flink oplopen, zeker als de oogsten van het voorgaande jaar zijn tegengevallen. Met de maïsbank wordt voorkomen dat mensen in een armoedeval terechtkomen waarbij ze de opbrengst van de nieuwe oogst voor een groot deel nodig hebben om schulden af te betalen.

Voor de bouw van het trainingscentrum en de maïsbank is Stichting Foundations for Farming Nederland in 2016 gestart met fondsenwerving. Dit verslag beschrijft de activiteiten die binnen het projectplan in 2016 en 2017 zijn uitgevoerd. We zijn blij met de bijdragen van verschillende fondsen, die ervoor hebben gezorgd dat er goede voortgang op het project is gemaakt.

De volgende fondsen en organisaties hebben tot nu toe een bijdrage geleverd:

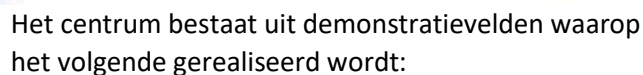
- Stichting Pharos
- Stichting Elisabeth Strouven Fonds
- Stichting Jagtspoel Fonds
- Stichting Huibert van Saane (Maïsbank)
- Stichting Caritas Drachten
- Hofsteestichting
- Stichting de Kootje Fundatiën - Jambo fonds (Eco toilet)
- Stichting Van den Heerik Hulpverlening
- Van Mourik Group
- EO Metterdaad

Daarnaast is aan het lopende project van Maluwa Ministries een belangrijke bijdrage geleverd door UtrechtMission en Liebenzell Mission Nederland, naast vele particuliere donateurs en kerken.

Group Village Head Maluwa (de leider van het Maluwa-gebied) heeft ons een stuk land geschonken voor de ontwikkeling van demonstratievelden en een trainingscentrum. Het plan is om deze te gebruiken om meer mensen in het Maluwa-gebied, maar ook daarbuiten, te trainen in het toepassen van Foundations for Farming.

- Demonstratie van twee velden die genoeg maïs opbrengen om als gezin een jaar van te kunnen eten en een tweede gewas dat goed is voor gewasrotatie en inkomen geeft, bijvoorbeeld soja.
- Kleinere demonstratievelden met verschillende gewassen zoals zonnebloemen, cassave, gierst, bonen, enz.
- Het houden van kippen, voor mest, eieren en vlees.
- Maken van compost om de grond te verbeteren.
- Verbouwen van kruiden voor het kruiden van eten en natuurlijke medicijnen.
- Een boomkwekerij.
- Planten van bomen voor brandhout.
- Aanplanten van Moringa en fruitbomen als bron van vitamines.

Katumba is al enkele jaren geleden getraind in Foundations for Farming. Ze heeft het op een klein stukje land toegepast en zag dat het resultaat heeft. Daarna is ze doorgeshaan om het op kleine schaal toe te passen. Het afgelopen jaar hebben we haar verder kunnen trainen en uitgedaagd om FfF toe te passen op een stuk land met zodanige afmetingen dat ze kan leven van de opbrengsten. Ondanks tegenslagen, anderen hebben haar grondbedekking in brand gestoken, heeft ze doorgezet, nieuwe plantenresten opgezocht en over haar veld verspreid.

Katumba is ook al jaren een vooraanstaand lid van het vrouwenprogramma en de businessgroep die jam maakt. Ze gaat elke zondag naar de kerk en doet mee in het vrouwenkoor. Voor al deze dingen moet ze flinke afstanden lopen, tot wel een uur, maar toch is ze er. Vanwege haar leeftijd en het respect dat ze heeft bij anderen is ze voorzitter van de businessgroep geworden.

Het is geen rustig bestaan als je oud bent in Malawi, maar Katumba heeft haar dochters en kleinkinderen om haar heen en is een vooraanstaand lid van de gemeenschap. Het is een voorrecht om met haar te kunnen samenwerken.

Stichting Foundations for Farming Nederland

Daarnaast worden een aantal gebouwen gerealiseerd:

- Een klaslokaal
- Een keuken (t.b.v. trainingen) en productiekeuken (t.b.v. productie van jam, sappen enz.)
- Twee slaapruimtes
- Ecotoiletten
- Een beheerdershuisje
- Kleinere gebouwen voor opslag en de maïsbank

De stand van zaken

Hieronder wordt van de verschillende onderdelen van het project beschreven wat er tot eind 2017 bereikt is. Hierbij dient te worden opgemerkt dat in het natte seizoen (van november tot april) er niet gebouwd kan worden, omdat iedereen druk is met de landbouw zelf. De droge periode, van juni tot oktober, kan worden besteed aan de ontwikkeling van het trainingscentrum, naast training en de voorbereiding van het land voor het nieuwe seizoen.

2016: El Nino

Door El Nino is er in het voorjaar van 2016 veel droogte geweest, waardoor de oogsten in het hele zuiden van Afrika onder druk zijn komen te staan. De boeren die

Foundations for Farming hebben toegepast, hebben desondanks een goede oogst gehad. Maluwa Ministries heeft daarom besloten om een experiment te doen met het verbouwen van maïs in het droge seizoen. Om dit mogelijk te maken, is een waterpomp met benodigdheden aangeschaft. Door de toepassing van Foundations for Farming in combinatie met irrigatie, en veel inzet van de bevolking van het Maluwa-gebied, is er voor de tweede keer in het jaar een (kleine) maïsogst geweest. Dit heeft veel betekent voor de voedselzekerheid in het gebied. Zo'n 40 huishoudens hebben hieraan meegedaan en hebben elk tussen een en vijf zakken maïs kunnen oogsten.

De zichtbare resultaten hebben er ook toe geleid dat veel meer boeren geïnteresseerd zijn geraakt in Foundations for Farming. Eind 2016 is het aantal deelnemers daardoor gestegen tot 200.

Hoop voor de toekomst

Elise Kapenta is een jonge vrouw met drie kinderen. Ze staat er alleen voor, want haar man is vertrokken naar Zuid-Afrika. Ze heeft al lang niets van hem gehoord en hij stuurt geen geld. Het lijkt erop dat hij niet terug zal komen. Elise heeft niet meer dan een klein stukje land. Toen er in Maluwa een training van Foundations for Farming werd gehouden, heeft ze meegedaan, maar ze was verlegen en durfde niet veel te zeggen. Hoe anders is het nu: vol zelfvertrouwen vertelt ze over hoe Foundations for Farming werkt, en hoeveel verschil het voor haar maakt. Of het nu om een enkeling gaat of om een groep van honderden mensen, ze staat er en vertelt rustig maar vol overtuiging haar verhaal.

Het is mooi dat Elise een grotere oogst haalt van haar veld, maar nog waardevoller is dat haar leven echt is veranderd. Ze heeft meer kennis, heeft mensen leren kennen waar ze bij terecht kan, en verdient een extra zakcentje doordat ze meedoet met de business-groep. Ze heeft het nog altijd niet makkelijk maar ze klaagt niet, zet de schouders eronder en doet wat ze kan om voor haar kinderen en zichzelf te zorgen. En zo ziet ze dat God voor haar zorgt. Foundations for Farming is niet alleen maar een aanpak voor landbouw. Wat we willen bereiken, is dat mensen in moeilijke omstandigheden een duurzame verandering in hun bestaan meemaken. Dat hun gevoel van eigenwaarde groeit. En dat ze het vertrouwen krijgen om de mogelijkheden aan te grijpen voor een beter bestaan. Met Foundations for Farming staan we naast deze mensen, bouwen relaties op vanuit gelijkwaardigheid en respect. Het is geweldig dat er steeds meer verhalen zijn zoals van Elise. We zien dat het werkt, en dat we stap voor stap steeds verder komen.

Stichting Foundations for Farming Nederland

2017: Betere oogsten

In 2017 waren de weersomstandigheden veel beter dan het jaar daarvoor. Dat is reden om dankbaar te zijn, en tegelijk heeft het tot gevolg dat er ook weer mensen afhaken, omdat ze de noodzaak van verandering minder voelen. Het totaal aantal deelnemers is daarom afgenomen.

Als we deze situatie onderzoeken, kunnen we vaststellen dat het beste (meest duurzame) resultaat bereikt wordt met de mensen die intensief getraind zijn, niet alleen op het gebied van de landbouw zelf, maar ook op sociaal en geestelijk vlak. Daarom zijn we dit jaar gestart met een intensievere vorm van training, namelijk van een hele week (in de ochtenden). Een groep van 30 boeren is op deze manier getraind, waarvan de meesten vrouw zijn. Het effect is hoopgevend: bij bezoek aan de boeren blijkt dat hun velden er mooi bij liggen. Bij een aantal van hen hebben anderen de mulch-laag in brand gestoken, wat laat zien dat er nog altijd jaloezie en angst heerst. Maar deze boeren zijn doorgegaan en hebben nieuw materiaal opgehaald om opnieuw de grond in hun veld te kunnen bedekken.

Eigen verantwoordelijkheid

Foundations for Farming is erop gericht dat mensen zich duurzaam ontwikkelen, zodat ze uiteindelijk onafhankelijk worden van hulp van buitenaf. Dit betekent ook dat het project Maluwa Ministries als doel heeft dat de bevolking van Maluwa zelf de ontwikkelingen gaat dragen. Hier wordt gericht aandacht aan besteed.

Een belangrijke stap in dit verband is dat vanuit Maluwa twee mensen naar een zeer uitgebreide training zijn geweest, namelijk de 6-weekse Train-the-trainer cursus in Chigumula nabij Blantyre,

Malawi. Deze training wordt georganiseerd door de Crown Malawi Stewardship School, opgericht door Johann van der Ham uit Zuid-Afrika (www.crownmalawi.org).

De deelnemers vanuit Maluwa waren Group Village Headman (GVH) Maluwa zelf, en James Shawa (ze staan op de foto op de achterste rij, eerste resp. twee van links). Beiden zijn vanaf het begin van Maluwa Ministries in 2012 vol passie bezig met Foundations for Farming, en worden steeds meer de drijvende krachten achter de verdere verspreiding in het Maluwa-gebied. Ze zijn nu in staat om zelfstandig FFF-trainingen te geven, zowel aan mensen uit Maluwa als aan andere dorpen. Met deze trainers is een basis gelegd voor een gezonde en duurzame exploitatie van het trainingscentrum.

Maïsbank

Een andere mijlpaal is bereikt rond de maïsbank. Er is een comité opgericht waarin zes inwoners van Maluwa zitting hebben. Dit comité heeft het volledige beheer over de maïsbank. Dit betekent dat zij de verantwoordelijkheid dragen voor de inkoop en verkoop van de maïs, en voor het beheer van zowel

Stichting Foundations for Farming Nederland

de maïsvoorraad als de financiën. Ten behoeve van de maïsbank is een bankrekening geopend, waar bij de verkoop van maïs dagelijks geld op wordt gestort, en waar geld van opgenomen wordt wanneer nieuwe maïs wordt aangekocht. Dit gaat goed, en illustreert dat de gemeenschap heel goed in staat is om zelf haar zaken te regelen.

Business-groepen

Vanuit het project zijn business-groepen opgezet, die als doel hebben om stappen te zetten van leveren van ruwe landbouwproducten (met lage marktwaarde) naar het kunnen aanbieden van producten met een hogere waarde. De business-groepen richten zich tot nu toe op de productie van jam en vruchtensappen. Daarnaast is er een naaigroep die allerlei producten van textiel maakt, vooral knuffels als olifanten, nijlpaarden en krokodillen. Deze worden als souvenir verkocht.

In 2017 is veel werk verzet om het productieproces te professionaliseren en om de organisatie zelf te professionaliseren. Er is een formele organisatie opgezet in de vorm van een coöperatie. Deze sluit aan bij de OVOP-beweging (One Village One Product). Meerdere deelnemers hebben een OVOP-training gevolgd waardoor de coöperatie nu ook officieel bij de Malawiaanse overheid kan worden geregistreerd.

Een mooi detail is dat het gebruik van tweedehands jampotten inmiddels vervangen is door potten die door een ander OVOP-dorp, in Zuid-Afrika, worden geproduceerd.

Ten behoeve van de coöperatie heeft een vrijwilliger, Sydni Seder, drie maanden geholpen bij de professionalisering, zoals het verbeteren van etiketten, het stroomlijnen van het productieproces en het vinden van nieuwe verkoopkanalen. Dit laatste heeft vooral voor de naaigroep goed gewerkt: hier worden goede winsten

behaald. Na de registratie van de coöperatie kan ook de jamproductie gaan profiteren, omdat deze dan in de supermarkten kan worden verkocht. Ook hier is weer een goede ontwikkeling zichtbaar naar eigen verantwoordelijkheid.

Stichting Foundations for Farming Nederland

Skills for Life club

Vanuit Maluwa Ministries loopt een vrouwenprogramma onder de naam Skills for Life. Maandelijks is er een bijeenkomst voor de vrouwen uit Maluwa. Tijdens deze bijeenkomsten wordt bijbelstudie gedaan en wordt aandacht besteed aan praktische kennis en vaardigheden, zoals gezondheid, het koken van verschillende gerechten, het gebruik van planten voor EHBO (bijvoorbeeld Aloë Vera tegen brandwonden), enzovoort.

De Skills for Life club voorziet duidelijk in een behoefte: de meeste deelnemers komen al jaren trouw naar de bijeenkomsten, terwijl sommigen meer dan een uur moeten lopen om erbij te kunnen zijn. Vrouwen van de Skills for Life club stromen door naar de business-groepen en hebben aan de OVOP-training meegedaan. Omdat veel veranderingen gedragen worden door de vrouwen in het dorp, zijn dit heel belangrijke en waardevolle activiteiten om tot duurzame ontwikkeling te komen.

Demonstratievelden

Op het terrein van het trainingscentrum worden diverse demonstratievelden aangelegd en bewerkt. De demonstratievelden worden gebruikt om mensen te interesseren voor een training en om principes te

demonstreren, en daarom is het belangrijk om op een zo hoog mogelijke standaard te werken. Het mooie van Foundations for Farming is dat de grond elk jaar beter wordt, en dat is ook op de demonstratievelden te zien. Er zijn ook in 2017 weer goede oogsten behaald, met name van maïs en cassave.

Op het terrein wordt ook geëxperimenteerd met nieuwe gewassen. Zo is een eerste aanplant gedaan van 'velvet bean' (*Mucuna pruriens*), dat veel stikstof aan de grond toevoegt waardoor de vruchtbaarheid

toeneemt. Ook wordt Olifantsgras (*Pennisetum purpureum*) aangeplant. Deze grassoort groeit heel snel en levert veel materiaal op voor compost en voor bodembedekking. Dit kan een interessante aanvulling zijn in gebieden waar vee gehouden wordt, waardoor te weinig plantaardig materiaal aanwezig is om én het vee te voeden, én de bodem te bedekken.

Naast landbouwgewassen staan er ook 300 bomen op het terrein: Moringa, bomen voor brandhout, en fruitbomen. Moringa-bladeren bevatten veel vitamines en vormen een heel gezonde toevoeging aan het dagelijkse voedsel (in feite wordt Moringa op veel plekken in de wereld als 'superfood' gezien). Moringa is een snelle groeier en doet het in het lokale klimaat prima. Andere bomen zijn bedoeld om brandhout te leveren aan het trainingscentrum om op te koken, zodat deze zoveel mogelijk zelfvoorzienend wordt. De fruitbomen moeten op termijn gaan voorzien in het fruit voor de jamproductie.

Stichting Foundations for Farming Nederland

Omdat alles wordt verbouwd volgens de methodiek van Foundations for Farming wordt er geen kunstmest en worden geen bestrijdingsmiddelen of andere chemicaliën gebruikt. Alle productie is dus ecologisch.

Een innovatieve boer

James Shawa is een van de boeren van het eerste uur. Hij werkt nu vijf jaar met Foundations for Farming. Als hem gevraagd wordt naar zijn ervaringen, dan vertelt hij vol enthousiasme. Zijn veld levert veel meer maïs op dan vroeger: het ene jaar regent het meer dan het andere, maar over het geheel genomen ziet hij een flinke stijging. Vroeger oogstte hij 9 tot 15 zakken maïs maar met Foundations for Farming is dat gestegen naar 20 tot 40 zakken.

James is creatief en houdt van innovatie. Het geeft veel voldoening om met iemand te werken die nieuwe dingen wil leren! Hij past de ideeën van Maluwa Ministries op zijn eigen manier toe. Zo heeft hij een ecotoilet nagemaakt, maar dan in een simpele vorm met zand en boomstammetjes. Hij is de eerste die mest uit het toilet gebruikt om zijn gewassen te laten groeien, en hij bespaart zo op dure kunstmest. Een ander slim idee van James is dat hij het brandstof besparende fornuis, dat door ons geïntroduceerd is, heeft verhoogd zodat hij rechtop kan staan tijdens het koken. Zijn ondernemerschap blijkt eruit dat hij zijn eigen 'Entertainment Center' (foto) heeft opgezet.

Eigenlijk is hij moslim, maar vanaf het begin is James heel betrokken bij bijbelstudies en andere activiteiten. Hij heeft zelfs een eigen bijbel gekocht en de Train-the-trainer cursus gevolgd om anderen te kunnen trainen in FfF. Hij kan niet openlijk afstand nemen van zijn geloof, maar we bidden dat hij ook in zijn relatie met God verder mag groeien.

De bouw van het trainingscentrum

Vorbereidingen

Ten behoeve van vervoer van bouwmaterialen, en later ook van de opbrengsten van het land, was het nodig om een kleine vrachtwagen aan te schaffen. Er is een betrouwbare, tweedehands pick-up truck van Toyota gevonden, die is aangekocht voor het project.

De wagen heeft inmiddels al vele diensten bewezen, en is een vertrouwde verschijning in het Maluwa-gebied.

Voorafgaande aan de bouw is ook gewerkt aan de productie van het

bouw materiaal: ecostenen. In ecostenen wordt 10% cement gebruikt, dat in de buitenlucht uithardt en kwalitatief hoogwaardige stenen oplevert. Bij de traditionele manier van het produceren van stenen worden grote stapels stenen gevormd, waarna vuur wordt gestookt in openingen in de stapels. Dit kost veel brandhout en bovendien is een groot deel van de stenen niet bruikbaar om mee te bouwen. Door ecostenen te gebruiken, gaan we duurzaam met de natuur om.

Klaslokaal

De eerste zichtbare ontwikkeling op het terrein was de bouw van het klaslokaal. Het is ook het belangrijkste gebouw van het trainingscentrum: het wordt straks gebruikt door de naaigroep voor de productie van

textiele producten, er worden trainingen gegeven aan mensen uit het dorp en later ook uit andere dorpen en van NGO's. Ook worden in het klaslokaal andere cursussen gegeven, huwelijks counseling, en bijbelstudies.

Stichting Foundations for Farming Nederland

De bouw ging van start met het leggen van de fundering, waardoor al snel de contouren van het lokaal zichtbaar werden. Vervolgens zijn met ecostenen de muren opgetrokken. Net als bij de landbouw worden de vier principes van Foundations for Farming gehanteerd: op tijd, volgens een hoge standaard, zonder verspilling, en met plezier. De bouwers zijn terecht trots op het resultaat! Er is hard gewerkt om voor de start van het regenseizoen eind 2016 het gebouw waterdicht te krijgen, en dat is gelukt ook.

De bouw

Veel van de bouwactiviteiten worden uitgevoerd door onze medewerker Sydini. Hij heeft het vak van zijn vader geleerd. Sydini is getrouwd en heeft een zoon van drie. Zijn vrouw en hij komen uit verschillende delen van het land en zijn bezig om in de stad Zomba een bestaan op te bouwen. Waar veel jongeren hun huwelijk zien stranden, vormen zij een positief voorbeeld met hun inzet voor elkaar.

Sydini wordt door ons begeleid en dat met veel plezier: in zijn werk geeft hij vorm aan de principes van Foundations for Farming (op tijd, volgens een hoge standaard, zonder verspilling en met vreugde). Sydini is een rustige jongeman en heel toegewijd: hij wil zijn werk graag afmaken, maar wel op zo'n manier dat hij er ook eer van heeft. Hij raffelt zijn werk dus niet af, maar zorgt dat het goed en netjes gebeurt. Hij is gewend om lange dagen te maken en geniet van zijn werk.

Sydini levert niet alleen een bijdrage als bouwman en door leiding te geven aan anderen die bij het project betrokken zijn. Hij is een rustige jongeman en legt op een natuurlijke manier contacten met anderen. Hij heeft op velen om hem heen een positieve invloed met advies over levenshouding en relaties. Ook in hun omgang met geld geven Sydini en zijn vrouw het goede voorbeeld: op hun verzoek houden we een deel van zijn loon in. Dat sparen we op, zodat als het trainingscentrum klaar is, ze een eigen stukje landbouwgrond kunnen kopen.

Ecotoiletten

Een ander onderdeel van het trainingscentrum dat met prioriteit is ontwikkeld, is een ecotoiletblok met twee gescheiden toiletten, voor mannen en voor vrouwen. Het ecotoilet is niet alleen een hygiënische sanitaire voorziening, maar levert op termijn ook mest die op de velden gebruikt kan worden. Om gezondheidsredenen moet de mest hiervoor minimaal zes maanden oud zijn, vandaar dat we zo snel mogelijk de ecotoiletten wilden realiseren. Bovendien is het natuurlijk ook prettig dat de medewerkers tijdens de bouw van de toiletten gebruik kunnen maken.

We hebben niet alleen toiletten gebouwd, maar direct ook twee doucheruimtes waarvan het water hergebruikt wordt. Hiermee wordt het trainingscentrum meer geschikt voor bezoekers van elders, die straks op het centrum zullen overnachten.

Keukens

In een van de nieuwe gebouwen die in 2017 zijn gebouwd, zijn twee keukens gerealiseerd. Een van de keukens is bestemd als productiekeuken voor het maken van jam. De andere keuken gaat worden gebruikt om te koken voor deelnemers aan trainingen.

Bij de productiekeuken is het noodzakelijk dat deze wordt goedgekeurd door de Malawiaanse 'keuringsdienst van waren'. De overheid heeft voorschriften opgesteld waaraan voldaan moet worden om voedingswaren op de markt te mogen brengen, met name op het gebied van hygiëne. De productieprocessen moeten op de juiste manier worden uitgevoerd, en vanuit de overheid zijn aan het team trainingen gegeven om dit te leren. Ook controleert de overheid de inrichting van de faciliteiten.

De keuken is speciaal ingericht om aan de voorschriften te kunnen voldoen. Dit betekent bijvoorbeeld dat bij de ingang van de keuken een plek is om handen te wassen. Een andere plek is bestemd om het

fruit te wassen en te snijden. Op een derde plek in de keuken wordt het fruit vervolgens gekookt en daarna in glazen potten gedaan, die van een etiket worden voorzien. Beide keukens zijn deels open uitgevoerd in verband met de ventilatie. In de productiekeuken is een voorraadkast aanwezig om de geproduceerde jam in op te slaan. Het plan is om nog een vriezer aan te schaffen die op zonne-energie werkt, om daar het gesneden fruit in te kunnen bewaren.

Stichting Foundations for Farming Nederland

Opslagruimte

Het derde gebouw, naast het klaslokaal en de keuken, is de opslagruimte ten behoeve van de maïsbank. Met deze opslag beschikt de maïsbank nu over een volwaardige locatie om veilig en hygiënisch de maïsvoorraad te kunnen opslaan.

Klaslokaal, keukens en opslagruimte zijn indientiek uitgevoerd, opgetrokken met ecostenen. Vanuit de lucht is goed te zien hoe de drie gebouwen bij elkaar staan, en begint ook de vorm van de bloem al zichtbaar te worden (onderaan de foto is nog net het toiletgebouw zichtbaar).

Vooruitblik op 2018

Tijdens het droge seizoen vanaf juni 2018, het derde jaar van de bouw, staat de bouw van twee slaapruimtes (een voor mannen, een voor vrouwen) in de planning. Dit worden twee gebouwen die gelijk zijn aan de drie gebouwen die er nu staan, en die samen de bloemvorm compleet maken voor zover het de gebouwen betreft. Als de slaapruimtes gereed zijn, biedt het trainingscentrum met douches, toiletten, de keuken en het leslokaal faciliteiten om tot 40 personen trainingen te verzorgen.

Ook het beheerdershuisje wordt in 2018 gerealiseerd. Als alles verloopt zoals we nu voorzien, kan het trainingscentrum begin 2019 officieel geopend worden.

Inkomsten en uitgaven

In 2016 en 2017 zijn ten behoeve van het totale project, inclusief lopende kosten, de volgende inkomsten gerealiseerd:

Inkomsten	2016	2017
Particuliere giften en collectes	44.080	48.680
Bedrijfssponsoring	6.000	14.000
Fondsen	20.500	11.500
Totaal	70.580	74.180

De uitgaven waren als volgt:

Uitgaven	2016	2017
Lopende activiteiten	36.000	36.000
Bouw trainingscentrum	27.000	20.500
Overige bijdragen		2.500
Algemene kosten	300	900
Totaal	63.300	59.900

